

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 200400403	Dok.nr.: 116
Arkivkode: 416.9	Dato: 08.11.04
Avd.: SAP-K	Saksbeh.: ELH
SANDNES KOMMUNE	
U.off.:	

Sandnes, 30.10.2004

Deres ref.:
Saksbehandler: Rune Moen

Vår ref : rm
Arkivkode :

Høring NOU 2004:13 En ny arbeids- og velferdsforvaltning.

Viser til utredningen NOU 2004:13 og høringsbrev av 08.07.04.

Innledning.

Sandnes kommune konstaterer at utredningen anbefaler en todelt statlig modell med en etat for arbeid og inntekt og en etat for pensjoner, familieytelser og helserefusjoner. Utredningen foreslår videre at kommunene fortsatt skal ha ansvar for økonomisk sosialhjelp og sosialkontorene.

Kommunen kan ikke se at utredningen i tilstrekkelig grad har svart på oppdraget fra Stortinget om å utrede *en* velferdsetat bestående av aetat, trygdeetaten og sosialtjenesten. Det er flere sentrale og viktige forhold og perspektiver utvalgets ikke kan sies å ha ivaretatt.

Kommentarer til utredningen og utvalgets anbefaling.

Sandnes kommune mener at en videre samordning av aetat, trygdeetaten og den kommunale sosialtjenesten er nødvendig, men at en ikke kan se at den foreslåtte statlige modellen vil møte intensjoner og mål for en ny arbeids- og velferdsforvaltning.

Forslaget om å etablere en ny, felles arbeids- og inntektsorganisasjon for å styrke arbeidslinja, støttes prinsipielt. Av like stor betydning som den organisatoriske endringen, er at alle som faller utenfor arbeidsmarkedet mottar en tilstrekkelig inntektssikring. Forslaget om samordning gjennom en felles førstelinje, fysisk samlokalisert, støttes.

Utvalgets forslag om opprette en ny organisasjon Pensjonsetaten, for pensjoner, familieytelser og helserefusjoner, støttes.

Utvalgets forslag om arbeidssøkerstønad kan være en riktig vei å gå men dette er ikke godt nok belyst i utredningen. Arbeidssøkerstønaden må utredes videre.

For å sikre at det lokale og kommunalpolitiske engasjement opprettholdes og styrkes, og at lokale virkemidler innen bl.a. arbeidsmarkedet, næringslivet, boligmarkedet og helse- og sosialtjenestene kan sees i sammenheng med og forsterke effekten av arbeidslinja, må den nye etaten være kommunal.

Adresse: Rådhuset, Jærveien 33, Sandnes. Telefon 51 97 50 00. Telefaks 51 97 58 62
Postadresse: Postboks 583, 4305 Sandnes

Brukerperspektivet.

Sandnes kommune mener at brukerperspektivet ikke er ivaretatt i utvalgets anbefaling.

Hovedpoenget med den nye arbeids- og inntektsetaten må være at den omfatter all midlertidig inntektssikring, samtidig som den har et helhetlig ansvar for å bidra til å få flest mulig mennesker ut i inntektsgivende arbeid av ulike slag. Sosialhjelp, dagpenger, arbeidssøkerstønad, attføring, midlertidig uføretrygd osv. må sees i sammenheng, slik at kasteballproblematikken reduseres eller elimineres, og slik at ikke systemer kan virke mot hverandre.

En fare med en sterk og effektiv arbeidslinje er at brukere som av ulike årsaker ikke er aktuelle for arbeidslivet vil bli ytterligere stigmatisert. Å holde sosialhjelpmottakere utenfor en ny velferdsmodell vil bidra til at det etableres et B-lag av brukere med svak tilknytningen til arbeidslivet og som har et stort behov for tett og tverrfaglig oppfølging for ikke å forbli langtids sosialhjelpmottakere.

Kasteballproblematikken er heller ikke ivaretatt i foreslått modell. Forslaget opprettholder et kompliserende skille mellom de som er i stand til å skaffe seg arbeid som hovedinntektskilde, og de som ikke er det. Det anslås at ca. halvparten av sosialklientene vil forbli et kommunalt ansvar, og at dette er de som krever mest bistand og faglig innsats. Det er samtidig denne gruppa som har det mest omfattende behovet for økonomisk hjelp, selv om sosialhjelpen i prinsippet er ment å være en kortvarig hjelp til selvhjelp.

Lokaldemokratiperspektivet.

Utvalget drøfter i liten grad effekten av sine forslag på lokaldemokratiets vilkår. Ved en statlig modell vil en ikke på samme måte sikre det lokale og demokratisk baserte engasjementet for velferdspolitikken, og for å se ulike lokale virkemidler i sammenheng, som ved en kommunal modell.

Det er av stor betydning at statistikk og data om velferdsutviklingen i den enkelte kommune, kan nyttiggjøres av kommunen til å planlegging og iverksette helhetlige tiltak i lokalmiljøene. En reell styrking av arbeidslinja kan best ivaretas av kommunene. Kommunen kjenner de lokale forhold, lokalsamfunnet, næringsliv, frivillige osv.

Lokaldemokratiet i kommunene øker engasjementet og innflytelsen i forhold til å lage gode brukerrettede tjenester. Samordning lokalt og tilpasninger i kommunene for ulike tiltak, er av avgjørende betydning for å få iverksatt arbeidslinja. Med utvalgets forslag om en statlig modell for arbeids- og velferdsforvaltningen vil kommunenes rolle som lokale samordnere for velferdsarbeidet og arbeidslinja bli redusert.

Kommunene har allerede ansvar for en stor del av velferdstjenestene som helse, omsorg, sosialtjeneste, boliger og lavterskeltilbud. Det er når disse tjeneste koordineres med de aktive virkemidlene aetat og trygdeetaten har i dag at man ser konturene av en helhetlig og lokalt forankret førstelinje.

Ny inntektssikringsordning.

Det kan det synes som kompleksiteten i eksisterende ordninger er så stor at man heller ender opp med en ny ordning (arbeidssøkerstønad) enn å foreta en grundig gjennomgang, opprydding og forenkling av dagens inntektssikringsordning.

En ny inntektssikringsordning med eller uten en arbeidssøkerstønad, må sikre tilstrekkelige ytelsene som hindrer at brukere sikrer sin inntekt gjennom flere ulike ytelser fra flere forskjellige instanser/etater. I en målstyrt og vilkårstyrt modell for inntektssikring burde det være nok å skille mellom aktive og passive stønader.

Med hensyn til fattigdomsproblematikken er den i liten grad drøftet og ivaretatt i forhold til en ny inntektssikringsordning. Utredningen mangler en gjennomgang av inntektene for de som står utenfor arbeidslivet. Et forhold her er at administrativt kan behandlingen av supplerende ytelser komme til å bli langt mer arbeidskrevende enn i dag, kanskje også mer konfliktskapende.

Økonomisk oppgjør.

En ny modell for arbeids- og velferdsforvaltning må sikre kommunene et forsvarlig økonomisk oppgjør som reflekterer de oppgaver som legges til kommunen. Underbudsjetterte reformer er en garanti for at reformens målsettingen ikke vil nås. Oppgjøret forutsettes å skje gjennom tosidige forhandlinger mellom staten og KS.

Konklusjon.

Sandnes kommune mener at en samordning av aetat, trygdeetat og sosialtjenesten er nødvendig for bedre å kunne realisere intensjonene i arbeidslinjen.

- Kommune mener at intensjonene og målsettingene for en ny arbeids- og velferdsordning best kan ivaretas og realiseres lokalt av kommunene gjennom en kommunal modell.
- En ny arbeids- og velferdsforvaltning må møte brukerne i en felles samlokalisert førstelinje.
- Oppgaver som ikke krever utøvelse av lokalt skjønn, legges til en statlig Pensjonsetat.
- Forslaget om ny arbeidssøkerstønad er uklart og må utredes videre.
- Tilgang på virkemidler, økonomisk oppgjør, IKT og kompetansemidler forutsettes å skje i tosidig dialog mellom staten og KS.

Med hilsen

Elin Selvikvåg
Kommunalsjef levekår

Rune Moen
sosialsjef